

Wymagania edukacyjne klasa VI szkoła podstawowa

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY
ŚRÓDROCZNE I ROCZNE Z PRZEDMIOTU BIOLOGIA DLA UCZNIÓW
KLASY SZÓSTEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NA ROK SZKOLNY 2023/2024

KARTA INFORMACYJNA DLA UCZNIÓW KLASY VI ORAZ ICH RODZICÓW

01 września 2023 r.

1. Nauczyciel: Agnieszka Dzik
2. Przedmiot: **BIOLOGIA**
3. Obowiązujące podręczniki:

Podręcznik dla szkoły podstawowej "Puls życia" podręcznik do biologii dla klasy szóstej szkoły podstawowej.

Autor: Joanna Stawarz. Wyd. Nowa Era.

Zeszyt ćwiczeń do przyrody dla klasy piątej szkoły podstawowej " Puls życia" Jolanta Holeczek, Jolanta Pawłowska, Jacek Pawłowski. Wyd. Nowa Era.

4. Weryfikacja wiedzy i umiejętności:

- na lekcji przyrody stosowane są następujące formy sprawdzania postępów w nauce: *sprawdzian wiadomości, indywidualna odpowiedź ustna, kartkówka, praca na lekcji, aktywność, referat, prezentacja multimedialna ,projekty.*

Sprawdzian wiadomości - zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, najczęściej po zakończeniu działu, jeżeli w wyznaczonym terminie lekcja przypadnie z przyczyn niezależnych, sprawdzian zostaje przesunięty na pierwszą kolejną lekcję. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub uczeń który otrzymał ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczyć sprawdzian w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. Prace pisemne oceniane są zgodnie ze Statutem Szkoły. Wszystkie prace uczniów są do wglądu dla rodziców u nauczyciela.

Kartkówki- są niezapowiedziane i możliwe na każdej lekcji, obejmują zakres trzech ostatnich lekcji (w przypadku zapowiedzianej kartkówki może być większa część materiału)

Ogólne wymagania na poszczególne oceny z biologii dla uczniów klasy szóstej szkoły podstawowej

Celujący – otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytą wiedzą przyrodniczą w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, bierze udział w konkursach, projektach.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej, sprawnie posługuje się nią oraz potrafi wykorzystać ją do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych. Jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w nich uczestniczy. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

Dobry – otrzymuje uczeń, który zadowalająco opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej, a zdobyta wiedza pozwala mu rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i jest do nich przygotowany. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dobrą.

Dostateczny - otrzymuje uczeń, który ma problemy z opanowaniem pełnego zakresu podstawy programowej. Zdarza się, że do lekcji jest nieprzygotowany, nie zawsze bierze w nich aktywny udział, lecz czyni starania, by zaistniałe braki uzupełnić. Potrafi samodzielnie rozwiązać zadania łatwe. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dostateczną.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który ma trudności w opanowaniu zakresu podstawy programowej. Rozwiązuje najprostsze zadania, sięga po pomoc koleżeńską i nauczycielską w celu zrozumienia tematu. Pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym okresie roku). Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dopuszczającą.

Niedostateczny- otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawy programowej.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z biologii w klasie szóstej.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

- 1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- 2) wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku;
- 3) przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- 4) wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:

- 1) określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- 2) określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- 3) analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- 4) przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;
- 3) posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:

- 1) interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo- skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- 2) przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:

- 1) analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- 2) uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

- 1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- 2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- 3) opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wymagania edukacyjne z biologii na oceny śródroczne:

1. Różnorodność i jedność świata zwierząt:

1) Tkanki zwierzęce – uczeń:

a) dokonuje obserwacji i rozpoznaje (pod mikroskopem, na schemacie, na zdjęciu lub na podstawie opisu) tkanki zwierzęce (tkanka nabłonkowa, mięśniowa, łączna, nerwowa) i wskazuje ich cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji;

2) Parzydełkowce – uczeń:

- a) przedstawia środowisko życia, cechy morfologiczne i tryb życia parzydełkowców,
- b) obserwuje przedstawicieli parzydełkowców (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) wyjaśnia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie;

3) Płazińce – uczeń:

- a) przedstawia środowiska i tryb życia płazińców,
- b) obserwuje przedstawicieli płazińców (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) wykazuje związek budowy morfologicznej tasiemców z pasożytniczym trybem życia,
- d) przedstawia drogi inwazji płazińców pasożytniczych i omawia sposoby profilaktyki chorób wywoływanych przez wybrane pasożyty (tasiemiec uzbrojony i tasiemiec nieuzbrojony),
- e) wyjaśnia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka;

4) Nicienie – uczeń:

- a) przedstawia środowisko i tryb życia nicieni,
- b) dokonuje obserwacji przedstawicieli nicieni (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) przedstawia drogi inwazji nicieni pasożytniczych (włosień, glista i owsik) i omawia sposoby profilaktyki chorób człowieka wywoływanych przez te pasożyty,
- d) przedstawia znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka;

5) Pierścienice – uczeń:

- a) przedstawia środowisko życia, cechy morfologiczne oraz przystosowania pierścienic do trybu życia,
- b) dokonuje obserwacji poznanych przedstawicieli pierścienic (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) wyjaśnia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka;

6) Stawonogi – uczeń:

- a) przedstawia środowisko życia, cechy morfologiczne oraz tryb życia skorupiaków, owadów i pajęczaków oraz wskazuje cechy adaptacyjne umożliwiające im opanowanie różnych środowisk,
- b) dokonuje obserwacji przedstawicieli stawonogów (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) wyjaśnia znaczenie stawonogów (w tym form pasożytniczych i szkodników) w przyrodzie i dla człowieka;

7) Mięczaki – uczeń:

- a) przedstawia środowisko życia, cechy morfologiczne oraz tryb życia ślimaków, małży i głowonogów,
- b) dokonuje obserwacji przedstawicieli mięczaków (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tej grupy zwierząt,
- c) wyjaśnia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka;

8) Różnorodność zwierząt bezkręgowych – uczeń:

identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela jednej z grup wymienionych w pkt 2–7 na podstawie jego cech morfologicznych;

Wymagania edukacyjne z biologii na oceny roczne

9) Ryby – uczeń:

- a) dokonuje obserwacji przedstawicieli ryb (zdjęcia, filmy, schematy, hodowle akwariowe itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania ryb do życia w wodzie,
- b) określa ryby jako zwierzęta zmiennocieplne,
- c) przedstawia sposób rozmnażania i rozwój ryb,
- d) wyjaśnia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka;

10) Płazy – uczeń:

- a) dokonuje obserwacji przedstawicieli płazów (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie,
- b) określa płazy jako zwierzęta zmiennocieplne,
- c) przedstawia sposób rozmnażania i rozwój płazów,
- d) wyjaśnia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka;

11) Gady – uczeń:

- a) dokonuje obserwacji przedstawicieli gadów (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie,
- b) określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne,
- c) przedstawia sposób rozmnażania i rozwój gadów,
- d) wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka;

12) Ptaki – uczeń:

- a) przedstawia różnorodność środowisk życia i cech morfologicznych ptaków,
- b) dokonuje obserwacji przedstawicieli ptaków (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania ptaków do lotu,
- c) określa ptaki jako zwierzęta stałocieplne,
- d) przedstawia sposób rozmnażania i rozwój ptaków,
- e) wyjaśnia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka;

13) Ssaki – uczeń:

- a) przedstawia różnorodność środowisk życia i cech morfologicznych ssaków,
- b) dokonuje obserwacji przedstawicieli ssaków (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie, itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania ssaków do życia w różnych środowiskach,
- c) określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne,
- d) przedstawia sposób rozmnażania i rozwój ssaków,
- e) wyjaśnia znaczenie ssaków w przyrodzie i dla człowieka;

14) Różnorodność zwierząt kręgowych – uczeń:

- a) identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców wymienionych w pkt 9–13 na podstawie jego cech morfologicznych;
- b) porównuje grupy kręgowców pod względem cech morfologicznych, rozmnażania i rozwoju oraz wykazuje związek tych cech z opanowaniem środowisk ich życia;
- c) przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków.